UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo sancti bernardi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

pia ſuſcepta eſt. quā quidam ſan
ctorum nō ſolū afferūt. ſed etiaƷ
apertis rationib⁹ ꝓbare nitūtur
beatus hierony. In his qui cum
xp̄o ſurrexerūt perpetuā reſurre
ctionē iam eſſe completā. nōnul
li credunt cuſtodem virginis in
glorificata carne gaudere cum
xp̄o. necnō de beata maria factā
nō ambigimus. Item auguſtin⁹
idem affirmat. Et tribus rationi
bus probat. Prima quidē ſumi
tur ex carnis xp̄i ⁊ virginis vni
tate. Arguit ſic. Putredo ⁊ ver
mis humane opprobriū condi
tionis. a quo opprobrio cū ieſus
alienus ſit maxime natura exci
pitur quam ieſus de ea aſſump
ſiſſe ꝓbatur. Scd̄a ſumit̄ ex cor
poris dignitate ſic. Thronū dei
thalamū dn̄i. celi tabernaculum
dignū eſt ibi eſſe vbi ipſe eſt. tam
precioſum theſaurū dignius eſt
celuƷ ſeruare ꝙ terra. ¶ Tertia
ratio ſumit̄ ex virginalis puri
tatis integritate. Ait enim ſic.
Letare maria leticia ineffabili
corpore ⁊ anima in xp̄o filio pro
prio per ꝓprium filiū. nec ſequi
debet corruptionis erumna quā
nulla ſecuta eſt filium pariendo
integritatꝭ corruptio. vt ſit ſem
per incorrupta quā tanta perfu
dit gratia viuens. que omniū in
tegram perfectāq; genuit vitā.
ſit cum illo queƷ ſuo genuit vte
ro. ſi apud illum illa que genuit.
fouit ⁊ aluit illum maria dei ge
nitrix miniſtrix. ⁊ nutrix. de qua
q̄ ſentire aliter nō audeo aliud
dicere nō preſumo. Bernardus
etiā ratiocinatur ad ideƷ ſic. Si
ſctōꝝ corpora ſublimiū. puta pe
tri ⁊ pauli tam glorioſa venera
bilia reddidit. ⁊ honore tam mi
rifico ſublimauit. vt ipſis depu
tetur locus eorum venerationi
cōgruus. ſi igitur modo corpus
ſuper terram eſſe dicatur. cū nec
deuota frequētatur viſitatione
fideliū. nec eidem locus depute
tur honoris. nimirū videret̄ xp̄s
honorē materni corporis cōtēp
ſiſſe. cum tn̄ ſuper terrā alia ſan
ctorum corpora ſic honorauit.
¶ Ad argumentū in oppoſitū di
cendū eſt. ꝙ ratio ꝓcedit vbi nō
obuiat priuilegiū alicui datum
ſic fuit beate virgini ⁊ beato io
hanni euangeliſte.

N feſto ſā
cti bernardi
eſt euangeliū.
Nemo accen
dit ⁊c. Luce
vndecio. Cir
ca qd̄ poteſt di
ſputari ſequens queſtio.

Truz poſ
ſit in dilectio
ne dei haberi
reſpectus ad
aliquam mer
cedem. Et vi
detur ꝙ nō ex
preſenti euāgelio. quia tam ocu
lus non eſſet ſimplex ſi ad aliud
haberetur reſpectus ꝙ ad deuƷ.
¶ Scd̄o ſic Job. x. Mercēnari⁹

vituperatur ſed mercennarius
eſt qui mercedē querit. ergo di-
lectio dei ex caritate nō amittit
reſpectū mercedis. ¶ Tertio ſic
Merces eſt finis eorū que pro-
pter mercedē fiunt. ſed finis di-
ligitur magis ꝙ ea que ſunt ad
finem. ſi ergo deus ꝓpter aliquā
mercedē diligeret. aliqd aliud
magis diligeret deo qd eſt ꝯtra
rōnem caritatis. In oppoſitū eſt
qd dicit glo. Mat. j. ꝙ ſpes ge-
nerat caritatē. ſed ſpes eſt expe
ctatio mercedis. ergo caritas po-
teſt eſſe cum intuitu mercedis.
¶ Preterea ad Heb. xj. dr de ſan
ctis patribꝰ. Aſpiciebāt i remu-
nerationē. ſed cōſtat ꝙ ipſi dili-
gebāt deum ex caritate. ergo di
lectio dei ex caritate cōpatitur
intuitū mercedis. ¶ Rn̄deo di-
cendū iuxta ſanctū tho. in. iij. ſen
ten. diſt. xxix. ar. iiij. ꝙ merces
dicit premiū qd quis ex labore
vel ope aliquo meret. Premiuz
aūt eſt qd alicui in bonū eiꝰ red-
ditur. Un̄ merces inquātuz hmōi
importat aliqd referibile p amo
rez ad id cui merces reddit. mer
cedem aūt aliqs ꝓpter ſeipſum
amat, nō tn̄ eſt de ratione merce
dis ꝙ ſit intētionis finis qr ple
rūqꝫ aliquis mercedē ex opere
nō querit cui merces datur. ea
aūt que ꝓpter ſe aliquis diligit.
vel ſunt pfectionis eius forma-
liter ſicut ſanitas virtus opera-
tio dilectiōis vel hmōi. vel ſunt
effectiua vel cōſecutiua vel con
ſeruatiua, aut horū ꝯtrariorum
prohibitiua. Un̄ ſi aliquis amat
aliquid extra ſeipſum illud po-
teſt dici merces. inquantum ex eo
aliquid in ipſo relinqtur vel ſer
uatur. De ratione aūt amicicie
eſt ꝙ amicus ſui gratia diligat
Unde amicus nō habet in ami-
cicia rationē mercedis ꝓprie lo
quēdo. ꝙuis ea que ex amico no
bis fuit rationē mercedis habe
re poſſunt. ſicut delectationes &
vtilitates quas ex ipſo amicus
ꝯſeqtur. ratione quoꝝ ipſe ami
cus poteſt dici merces qſi cauſa
liter ſicut dr merces noſtra. ra-
tione eorū q̄ ex ipſo nobis ſunt.
Ptz ergo ꝙ ponere mercedē ali
quem finē amoris ex parte ama
ti. eſt cōtra rōnem amicicie. Un̄
caritas p hunc modū oculum ad
mercedē habere nō pōt. hoc eñ
eſſet deū nō ponere vltimū finē.
ſed bona que ex ipſo ꝯſequit ſed
ponere mercedē eſſe finē amo-
ris ex parte amātis nō tn̄ vltimū
prout ſcꝫ ipſe amor eſt quedam
operatio amātis. nō eſt cōtra ra
tionez amicicie. qr ipſa amoris
operatio cū ſit quoddā accidēs
nō dicit amari niſi ꝓpter ſuum
ſubiectū. Item inter ea que ali-
quis ꝓpter ſe diligit poteſt eſſe
ordo ſalua amicitia. Un̄ & ipſaꝫ
operationē amoris poſſem ama
re. nō obſtāte amicitia ꝓpter ali
quid aliud. erit tn̄ cōtra rōnem
virtutis ſi virtutis operatio pro
pter aliqd aliud virtute inferiꝰ
cuiuſmodi ſunt tēporalia bona
diligat. Ptz ergo ꝙ habēs cari

tatem nõ poteſt habere oculũ ad
mercedē. vt ponat aliq̃d quodcũ
q̄ finez amati ſcz dei. hoc enim
eſſet cõtra rationē caritatis. vt
eſt amicicia quedã. nec iterũ vt
ponat aliqđ tēporale bonũ finez
ipſi⁹ amoris. q2 hoc eſſet contra
rõnem caritatis vt eſt virt⁹. põt
tñ habere oculũ ad mercedē vt
ponat beatitudinē creatã finem
amoris. non aũt finē amati. hoc
eñ nec eſt ꝯtra rõnem amicicie
nec cõtra rõnez virtutis. cũ bea-
titudo virtutũ ſit finis. ¶ Ad ra
tiones in oppoſitũ. ¶ Ad p̄mam
rñdetur negãdo ꝯñam. ⁊ ad ꝓba
tionem rñdetur q̄ oculus nõ eſt
ſimplex ſi reſpect⁹ haberetur ad
premiũ tanq̄ finē ipſi⁹ amati. ſ.
dei. ſed vt dictũ eſt. non habetur
reſpect⁹ ad p̄miũ q̄ ſit finis ama
ti. ſed q̄ ſit finis ſeruitij vel amo
ris. ¶ Ad ſcđam rñdetur negan-
do ꝯñam. Et ratio eſt. q2 mercē-
narius dr̃ ibi qui opus ſpũale ꝓ
pter mercedē tēporalē exercet.
⁊ talis vitupaṫ. ¶ Ad tertiã p̄z
rñſio p ea q̃ dicta ſunt ad primã.

IN feſto ſã
cti auguſtini
eſt euãgeliũ.
Uos eſtis ſal
terre ⁊c̃. mat
thei. v. Circa
qđ poſſunt di
ſputari ſequē
tes queſtiões
¶ Pria. vtrũ
ſtatus prelatoꝝ qui faciũt ⁊ do-
cent ſit maior q̄ ſit i eccleſia dei.
¶ Secũda. vtrum prelatus qui
non facit quod docet ſit in ſtatu
perfectionis.

AD primaz
queſtionez ſic
ꝓcediṫ. Et vi-
detur q̄ ſtat⁹
prelatorũ etiã
qui faciunt et
docent non ſit
maior q̄ ſit in
eccleſia dei.
¶ Primo ſic. dicitur Matt. xix.
ſi vis perfectus eſſe vade ⁊ ven-
de oia que habes ⁊ da pauperi-
bus. hoc faciũt religioſi. ſed non
ad hoc tenētur epi. Diciṫ eñ. xij.
q. j. Epi de reb⁹ ꝓprijs vel acqui
ſitis vel quicq̃d de ꝓprio habēt
heredib⁹ ſuis relinquãt. ergo vi
detur q̄ religioſoꝝ ſtatus ſit ma
ior. ¶ Secũdo. perſecutio prin-
cipalius ꝯſiſtit in dilectione dei
q̄ in dilectione proximi. ſed ſta-
tus religioſorũ directe ordina-
tur ad dilectionē dei. ⁊ ex dei ſer
uitio ⁊ famulatu noiatur vt dici
tur. vj. celeſtis hierarchie. ſtat⁹
autem epõrum videṫ ordinari
ad dilectionē ꝓximi. cuius cure
ſuperintēdunt. ergo idem quod
prius. ¶ Tertio. ſtatus religio-
ſorum ordinaṫ ad vitam cõtem-
platiuã que potior eſt q̄ actiua
ad quã ordinaṫ ſtatus epõꝝ. er-
go idem qđ prius. ¶ In oppoſitũ
eſt euangeliũ. Qui fecerit ⁊ do-
cuerit hic magn⁹ vocabitur ⁊c̃.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN